

Nota metodològica

Estadística de biblioteques

Organisme responsable

Ministeri de Cultura en col·laboració amb departaments o conselleries amb competència en la matèria en totes les comunitats i ciutats autònomes, l'Institut Nacional d'Estadística, el Ministeri de Defensa d'Espanya, el Ministeri de l'Interior i la Xarxa de Biblioteques Universitàries (REBIUN).

Objectius d'informació

Proporcionar informació sobre les principals característiques de les biblioteques: equipament; instal·lacions; activitat; recursos materials, econòmics i humans; tipus de finançament i ús de les tecnologies.

Conceptes i definicions

Biblioteca: organització, o part d'una organització, la fi principal de la qual és reunir i mantindre una col·lecció organitzada de documents i facilitar l'ús dels recursos d'informació a fi de satisfer les necessitats informatives, d'investigació, educatives, culturals o recreatives de les persones usuàries. La definició de Biblioteca utilitzada està basada en la Recomanació sobre normalització internacional de les estadístiques de biblioteques aprovada per la Conferència General de la UNESCO en la seua setzena reunió en 19705 i posteriorment s'ha adaptat segons els canvis recollits en la Norma ISO 2789:2013.

Biblioteca Nacional d'Espanya: la que reunit, cataloga i conserva els fons bibliogràfics, impresos, manuscrits i no libràries recollits en qualsevol suport material i en les llengües cooficials i dialectes espanyols. Té establert per llei el Depòsit Legal de tot el territori nacional amb la finalitat d'elaborar i difondre la informació sobre la producció bibliogràfica espanyola, a partir de les entrades derivades del depòsit legal. Realitza, coordina i fomenta programes de recerca i desenvolupament en les àrees de la seua competència.

Biblioteques centrals de comunitats autònomes: biblioteques que servixen a una determinada comunitat autònoma i realitzen funcions de biblioteca nacional dins del seu àmbit territorial. Algunes d'elles presten servicis de biblioteca pública.

Biblioteques públiques: biblioteques que disposen d'una col·lecció de fons de caràcter general, oferixen servicis informatius de tipus cultural, educatiu, recreatiu i social, i són accessibles a totes les persones, oferixen els servicis de préstec i consulta de documents de manera lliure i gratuïta, els fons de les biblioteques públiques són de lliure accés i susceptibles de ser deixats en préstec. No obstant això, quan és necessari per raons de seguretat i conservació, poden limitar l'accés a una part d'estos fons.

Biblioteques per a grups específics de persones usuàries (no especialitzades): biblioteques que tenen una col·lecció de caràcter general i oferixen els seus servicis exclusivament a determinades categories de persones usuàries com a presos, pacients d'hospitals, empleats d'una empresa, soldades, etc.

Biblioteques d'institucions d'ensenyament superior: biblioteques que oferixen els seus servicis a els/les estudiants i a la plantilla acadèmica i professional de la universitat i d'altres institucions d'educació de nivell superior. També poden donar servici al públic en general. Estes biblioteques es desglossen al seu torn en Biblioteques Universitàries que formen part de REBIUN i Altres biblioteques d'institucions d'ensenyament superior.

Biblioteques especialitzades: biblioteques que posseixen una col·lecció de fons que versa sobre una disciplina o camp específic del coneixement.

Persones usuàries inscrites: persones registrades al final de l'any de referència. Són aquelles que tenen targeta de persona usuària (en situació d'alta) de la biblioteca o d'algun dels seus servicis o seccions, bé per a utilitzar el servici de préstec o qualsevol altre servici.

Persones usuàries adultes: persones inscrites que, al final del període de referència, compten amb carnet de lector/a adult/a.

Persones usuàries infantils: persones inscrites que, al final del període de referència, compten amb carnet de lector/a infantil.

Llibre: document imprés enquadernat, no seriat (si el nombre de pàgines és inferior a cinquanta, es diu fullet), distingint-ho de llibre electrònic.

Llibre electrònic: document digital, amb llicència o no, que es pot considerar anàleg a un llibre imprés. Es poden prestar a les persones usuàries en lectors de llibres

electrònics (e-books) o transmetent els continguts a un ordinador per un temps limitat. S'inclouen les publicacions periòdiques en format electrònic sempre que es puga accedir al text complet dels seus articles. No es comptaran com a publicacions periòdiques electròniques les revistes gratuïtes disponibles en Internet, l'accés a servicis de sumaris, ni l'accés a bases de dades que comporten la recuperació d'articles a text complet com un paquet integrat.

Publicació periòdica o seriada: publicació en format imprés els volums o els números del qual se succeïxen en ordre numèric o cronològic, sota un títol comú i un període indefinit, sense importar la seua periodicitat, en el qual els números individuals de la sèrie es numeren consecutivament o cada número apareix amb la seua data corresponent.

Manuscrit: paper o llibre escrit a mà o bé un original o còpia d'un text destinat a ser imprés, encara que no estiga escrit a mà.

Documents sonors: registres únicament sonors en qualsevol format, discos microsols i compactes (CD/DVD àudio), cintes magnetofòniques i cassetes.

Documents audiovisuals: documents en els quals predomina la imatge en moviment, amb banda sonora o no, independentment del seu suport físic i procés de registre o gravació. Ho integren les gravacions de vídeo (videodiscos, cintes de vídeo, DVD-vídeo i Blu-Ray) i les pel·lícules cinematogràfiques.

Microformes: document fotogràfic que requerix ampliació per a la seua consulta. Inclou els rotllos de microfilm i les microfitxes.

Documents cartogràfics: documents que contenen representacions convencionals, a escala reduïda, de fenòmens concrets o abstractes que es poden localitzar en l'espai i en el temps. Esta definició comprén documents com ara mapes bidimensionals i tridimensionals, globus terraqüis, plans, models topogràfics, mapes en relleu i representacions aèries. S'exclouen atles i els documents cartogràfics en forma de llibre, així com en format microforma, audiovisual i electrònic.

Documents de música impresa (partitures de música): documents el contingut dels quals és música, normalment representada per notes, bé en forma de fulles soltes o llibre.

Documents gràfics: documents impresos en el qual la representació gràfica és la característica més important. Inclou impresos artístics, originals artístics, reproduccions artístiques, fotografies, pòsters i dibuixos tècnics.

Col·lecció electrònica i altres documents: discos CD/DVD-ROM, Blu-Ray de dades electròniques, suports magnètics, com els disquets, discos durs, targetes de memòria, cintes magnètiques i discos magneto-òptics, així com altres suports d'emmagatzematge electrònic, com a videojocs, etc. Es comptabilitzaran a més els e-books que continguin informació precarregada, elements lúdics que servixen per a la diversió i l'aprenentatge, bases de dades, programes informàtics sense contingut lúdic, que es presten o descarreguen les persones usuàries per al seu ús.

Préstec domiciliari: transacció mitjançant la qual una persona usuària pot emportar-se un document fora del recinte de la biblioteca durant un període de temps determinat. Es consignen en este apartat les unitats físiques prestades de cada material. Inclou les transmissions de llibres electrònics per Internet o xarxa als dispositius de les persones usuàries, via streaming o descàrrega.

Préstec interbibliotecari: és el procés pel qual una biblioteca obté d'una altra un document o part de document, sol·licitat pels seus usuaris/es i que no està disponible en la col·lecció de fons de la pròpia biblioteca.

GENERALITAT
VALENCIANA

iv,e

Institut Valencià
d'Estadística